

IFYLLNAD AV ANMÄLAN OM INLEDANDE AV ELLER VÄSENTLIG ÄNDRING AV PRIVAT SOCIALSERVICE

UPPGIFTER OM SERVICEPRODUCENTEN

Serviceproducent

I anmälan ska anges serviceproducentens (enskild person, en sammanslutning eller en stiftelse eller ett affärsföretag bildat av ett offentligt samfund) namn, personbeteckning eller företags- och organisationsnummer och kontaktuppgifter. Därtill ska framgå namn och kontaktuppgifter för företagets verkställande direktör eller någon annan som ansvarar för affärsverksamheten samt uppgift om registrering i arbetsgivarregister.

Klientregister som tas i bruk

Vid tillhandahållande av privat socialservice bildar klientuppgifterna ett sådant register över behandling av personuppgifter som avses i EU:s dataskyddsförordning. I samband med planeringen av serviceverksamheten bör man i förväg kartlägga vilka slags klientuppgifter som uppstår i samband med verksamheten och för vilka syften de behandlas. Man bör också överväga om uppgifterna bildar ett eller flera klientregister. Om de insamlade uppgifterna har samma användningsändamål, bildar de ett och samma register. Det bör också avgöras vem som är registeransvarig för klientuppgifterna. Den registeransvarige har bestämmanderätt över och ansvar för klientuppgifterna.

De uppgifter som hör till socialvården kan kommunen eller kommunalförbundet ordna själv eller köpa servicen till exempel av en privat serviceproducent. När en privat serviceproducent tillhandahåller socialservice på uppdrag av kommunen eller på annat sätt för kommunens räkning (till exempel genom avtal om köpta tjänster), är den registeransvarige för dessa klientuppgifter det organ som svarar för socialvården i den aktuella kommunen, till exempel socialnämnden (antecknas i anmälningsblanketten: "annan registeransvarigs register"). Kommunen har då bestämmanderätt över klientuppgifterna.

När privat socialservice tillhandahålls är serviceproducenten registeransvarig för klientuppgifterna om klienterna själva betalar för servicen (antecknas i anmälningsblanketten: "det egna klientregistret används").

Ett dataskyddsbud är en organisationsintern sakkunnig, som följer behandlingen av personuppgifter. Enligt EU:s dataskyddsförordning är en organisation skyldig att ha ett dataskyddsbud om kärnverksamheten består i behandling av uppgifter om hälsa. Eftersom socialvårdsproducenternas kärnverksamhet består i att erbjuda omsorg, så kan de inte undvika att behandla hälsouppgifter. De omfattas därför av kravet på att ha dataskyddsbud.

Eftersom klientregistret innehåller personuppgifter, ska särskild vikt fästas vid datainnehåll och skydd av innehållet. Dataombudsmannens byrå är tillsynsmyndighet över behandling av personuppgifter. Dataskyddsombudet är kontaktperson gentemot dataombudsmannens byrå. Dataombudsmannens mallar och blankettmallar för behandling av personuppgifter finns att tillgå på webbplatsen för dataombudsmannens byrå. För anmälan om privat socialservice kan Dataombudsmannens blankett "Register över behandling" användas eller ÅMHHM:s blankett med motsvarande namn.

UPPGIFTER OM VERKSAMHETSENHETEN/VERKSAMHETEN

Verksamhetsenheten / verksamhetslokaler / utrustning

I anmälan ska meddelas namnen och kontaktuppgifter på de verksamhetsenheter för vilka anmälan görs. Uppgifterna fylls i separat för varje verksamhetsenhet.

Med verksamhetsenhet avses enligt 3 § i lagen om privat socialservice (FFS 922/2011) ¹ en funktionell helhet som tillhandahåller ovan avsedda tjänster för klienter. Med verksamhetsenhet avses enligt tillsyns- och tillståndsverket för hälso- och sjukvården (Valvira) i detta sammanhang t.ex. en serviceproducent som producerar hemservice eller, om det är fråga om en omfattande serviceverksamhet, verksamhet som till drivs på ett bestämt verksamhetsområde.

Verksamhetsenheten ska enligt 4 § i lagen om privat socialservice ha tillräckliga och ändamålsenliga lokaler och tillräcklig och ändamålsenlig utrustning. Lokalerna ska till sina sanitära och övriga förhållanden vara lämpliga för den vård, fostran och övriga omsorg som tillhandahålls där. Inom socialvårdens öppna tjänster har serviceproducenten dock inte alltid verksamhetslokaler, om tjänster produceras till exempel i klienternas hem.

De lokaler för socialservice som står till klienternas förfogande ska enligt 30 § i landskapslagen (2020:12) om socialvård (socialvårdslagen) stödja klienternas sociala interaktion. När lokalerna planeras och används ska individuella behov och förutsättningar hos klienterna, tillgänglighet och integritetsskydd beaktas.

Till anmälan ska bifogas en officiell planritning, dispositionsplan och situationsplan för de lokaler som ska användas för verksamheten. Planritningen ska innehålla uppgifter om storleken på de rum som används (m²), antal

---

¹ Lag om privat socialservice (FFS 922/2011) är tillämplig på Åland genom landskapslag (2012:36) om tillämpning i landskapet Åland av lagen om privat socialservice.

klienter/rum samt antalet hygienutrymmen, inklusive toalett- och duschrum som är tillgängliga med rullstol. Därtill ska anges antalet gemensamma lokaler samt deras storlek och situationsplan.

Ansvarsperson för servicen

Varje verksamhetsenhet som erbjuder privat socialservice ska enligt 5 § i lagen om privat socialservice ha en ansvarig person som ansvarar för att de tjänster som genomförs vid verksamhetsenheten uppfyller de krav som ställs på dem.

I anmälningsblanketten ska enligt 8 § i lagen om privat socialservice anges den ansvariga personens namn, personbeteckning, kontaktuppgifter, utbildning, arbetserfarenhet och befattning vid verksamhetsenheten.

Den ansvariga personen ansvarar till exempel för att verksamhetsenheten har tillräckligt med personal i relation till servicebehovet och antalet klienter samt för att personalens utbildningsnivå och kompetens möjliggör en god servicekvalitet.

I 65 § i socialvårdslagen bestäms det att huvudsakligen administrativa ledningsuppgifter inom socialvården får skötas av en socialarbetare eller en person som har en för uppgiften lämplig examen från universitet eller högskola som omfattar minst fyra års heltidsstudier. Därutöver krävs kännedom om branschen samt tillräcklig ledarskapsförmåga.

Bestämmelser om den yrkesmässiga ledningen av socialarbetet finns i 9 § i landskapslagen (2020:24) om yrkesutbildade personer inom socialvården (behörighetslagen). Andra ledningsuppgifter inom socialvården som omfattar styrning av klientarbetet får skötas av en person som har en för uppgiften lämplig examen från universitet, högskola eller yrkeshögskola som omfattar minst tre års heltidsstudier. Därutöver krävs kännedom om branschen samt tillräcklig ledarskapsförmåga.

ÅMHHM har tolkat kraven gällande ansvarspersonen på samma sätt som regionförvaltningsverken på riksnivå:

- Ansvarspersonen kan som utgångspunkt fungera enbart som ansvarsperson för en verksamhetsenhet som är underställd en serviceproducent.
- Om verksamhetsenheten erbjuder socialarbetartjänster ska enhetens ansvarsperson vara en legitimerad socialarbetare.
- I övriga fall har det ansetts att ansvarspersonen minst ska ha en för uppgiften lämplig högskoleexamen, kännedom om branschen och tillräcklig ledarförmåga. I praktiken ska ansvarspersonen ha över två års arbets-erfarenhet inom verksamhetsenhetens område samt förmånerfarenhet. I småskaliga hemserviceföretag kan också en närvårdare vara ansvarsperson. I enheten kan det i så fall i regel arbeta högst tre personer inklusive den ansvariga personen.

Som del av anmälan ska enligt 1 § i förordningen om privat socialservice (1053/2011) kopior av ansvarspersonens examensbetyg och utredning över arbetserfarenhet företes.

Utredning av brottslig bakgrund hos personer som arbetar med barn

Om verksamhetsområdet för den som producerar privat socialservice omfattar tjänster för minderåriga, ska kommunen efter mottagandet av anmälan begära uppvisande av straffregisterutdrag. Kommunen begär uppvisande av straffregisterutdrag av personer som står i annat än arbetsavtalsförhållande och vilkas arbete består i att varaktigt och i väsentlig grad utan vårdnadshavarens närvaro fostra, undervisa, sköta eller annars ta hand om minderåriga eller annars arbeta i personlig kontakt med minderåriga. Den kommunala myndigheten kvitterar ett straffregisterutdrag med sin underskrift.

Med person som står i annat än arbetsavtalsförhållande avses till exempel företagare som producerar tjänster och i vars uppgifter vid verksamheten ingår arbete med barn.

Serviceproducenten ska för sin del av sina anställda till vilkas uppgifter det hör att arbeta med barn begära uppvisande av straffregisterutdrag.

Personen själv ska skaffa straffregisterutdraget. Utdraget beställs från rättsregistercentralen och det är avgiftsbelagt. Straffregisterutdraget får inte vara äldre än sex månader. Anteckningar om utdragets innehåll får inte göras i handlingar och utdraget får inte kopieras. Utdraget returneras utan dröjsmål till den person som har företett det.

Om serviceproducenten efter att anmälan är gjord anställer en person som inte står i arbetsavtalsförhållande till serviceproducenten i uppgifter som omfattar arbete med barn, eller när uppgifter för första gången ges till en sådan person, ska serviceproducenten underrätta kommunen om detta. Även då ska kommunen begära att en person som inte står i arbetsavtalsförhållande uppvisar straffregisterutdrag.

Verksamhetsenhetens serviceverksamhet och antalet klientplatser

Service som tillhandahålls vid varje verksamhetsenhet och verksamhetens omfattning ska anges i blankettens punkt ”Verksamhetsenhetens serviceverksamhet och antalet klientplatser”.

För varje verksamhetsenhet ska meddelas innehållet i den socialservice som tillhandahålls (målgrupp för servicen) den planerade omfattningen av tjänsterna (antal personer/klientplatser).

Därtill ska anges hur servicen produceras (egen verksamhet/underleverans). Uppgifterna ska förtydligas i verksamhetsplanen.

Antal anställda enligt årsverken

I anmälan ska anges personaldimensionering i form av antal årsverken (per enhet) samt utbildningens kvalitet och nivå.

Personaldimensioneringen ska enligt 4 § i lagen om privat socialservice vara tillräcklig i förhållande till klienternas servicebehov och antal (se även 21 § i äldrelagen (2020:9) för Åland.

Bestämmelser om den behörighet som krävs av de anställda finns i behörighetslagen.

På blanketten ska för varje verksamhetsenhet anges antalet anställda som deltar i vård, fostran och rehabilitering samt deras yrkesutbildning, vid behov specificerad per boendeenhet. Som heltidsanställda räknas de personer som arbetar på heltid enligt definitionen i kollektivavtalet. Utbildningsnivån för den personal som deltar i vård, fostran och rehabilitering anges enligt personens högsta utbildning inom social- eller hälsovården.

I uppgifterna om personalen ska även anges antalet anställda i biträdande uppgifter. I denna grupp ingår till exempel personer som handhar uppgifter i samband med städning, distribution av måltider och tvätt av kläder och linne. Om dessa personer även deltar i vården (t.ex. hjälp med måltider, toalettbesök och tvättning) ska fördelningen av biträdande arbete och vårduppgifter specificeras.

Bilagor för verksamhetsenhet

Om serviceproduktion för socialvårdens klienter bedrivs i verksamhetsenhetens lokaler ska anmälan innehålla de dokument som är nödvändiga för att klarlägga ärendet. Serviceproducenten ska skaffa inspektionsprotokoll och utlåtanden av räddningsmyndigheten, hälsoskyddsmyndigheten (ÅMHHM), samt utlåtande av det kommunala organ som ansvarar för socialvården eller av en tjänsteinnehavare som är utsedd av detta organ. Till anmälan som gäller ändring av verksamheten ska fogas de handlingar, utredningar och utlåtanden som behövs för utredning av den aktuella ändringen.

DEFINITION AV SERVICEBRANSCH

Hemservice

Med hemservice avses att utföra eller hjälpa till med uppgifter eller funktioner som hör till boende, vård och omsorg, upprätthållande av funktionsförmågan, vård och fostran av barn, utträttande av ärenden samt till det övriga dagliga livet.

Hemservice tillhandahålls personer som på grund av sjukdom, förlossning, skada eller av någon annan liknande funktionsnedsättande orsak eller i en särskild familje- eller livssituation behöver hjälp för att klara ovan nämnda uppgifter och funktioner (socialvårdslagen 19 §).

ÅMHHM gör samma bedömning som regionförvaltningsverket på riksnivå: även om hemservice skulle erbjudas 24/7, dvs att klientens servicebehov är dygnet runt, uppfattar ÅMHHM att hemservice är anmälningspliktig privat socialservice och inte tillståndspliktig privat socialservice.

Dagcenter

Dagverksamhet kan t.ex. ordnas i olika dagcenter med uppgift att höja funktionsförmågan genom samhörighet och växelverkan. Syftet med dagcenter för äldre är i synnerhet att stödja funktionsförmågan och främja självständigt boende. Dagcentren inom missbrukarvården erbjuder i sin tur drogfria platser för tidsfördriv och umgänge. För mentalvårdsklienter ger dagcentren ett dagligt program och stöder klienternas möjligheter till ett aktivt liv och sociala färdigheter. Dagverksamhet kan även ordnas för handikappade och utvecklingsstörda. (socialvårdslagen 11 §), handikappservicelagen (FFS 380/1987) 8b §, specialomsorgslagen (FFS 519/1987) 2 §

Arbets- och aktivitetscenter

Arbets- och aktivitetscenter för utvecklingsstörda samt verksamhet som syftar till att främja sysselsättningen av personer med nedsatt arbetsförmåga. Här anges även sådan rehabilitering av mentalvårdsklienter vars syfte är att klienterna ska kunna återvända till arbete eller annan aktivitet (socialvårdslagen 70 - 71 §).

Tjänster som stöder rörlighet (inkl. ledsagarservice)

Tjänster som stöder rörligheten ordnas för personer som inte klarar av att självständigt använda allmänna trafikmedel på grund av sjukdom, skada eller av någon annan liknande funktionsnedsättande orsak och som behöver service för att kunna uträtta ärenden eller på grund av något annat behov som hör till vardagen.

Stöd för rörlighet kan ordnas på följande sätt eller genom kombinationer av dem:

1) handledning i hur allmänna trafikmedel används och handledd träning, 2) ledsagarservice, 3) grupptransport, 4) ersättning för skäliga kostnader för transport

med taxi, invalidtaxi eller ett annat motsvarande fordon, 5) något annat lämpligt sätt. Individuell färdtjänst ordnas inte för en person som har rätt till transport eller till ersättning för transportkostnaderna med stöd av någon annan lag (socialvårdslagen 23 §).

Öppen missbrukarrehabilitering

Syftet med alkohol- och drogarbete är att minska och avlägsna alkohol- och drogrelaterade faktorer som äventyrar välfärd och säkerhet samt stöda alkohol- och drogfrihet.

Socialvårdens alkohol- och drogarbete enligt denna lag omfattar

- 1) handledning och rådgivning, 2) socialvårdens särskilda service som riktar sig till missbrukare av berusningsmedel, deras anhöriga och andra närstående samt
- 3) övrig socialservice enligt 14 § som stöder alkohol- och drogfrihet eller som behövs på grund av missbruk av berusningsmedel.

En gravid person har rätt att omedelbart få tillräcklig socialservice som stöder alkohol- och drogfrihet.

Det alkohol- och drogarbete som utförs inom socialvården ska planeras och genomföras så att det bildar en funktionell helhet tillsammans med det övriga alkohol- och drogarbetet och arbetet för förebyggande av psykisk ohälsa i kommunen och inom Ålands hälso- och sjukvård (socialvårdslagen 24 §).

Socialarbetarens tjänster

Med socialt arbete avses klient- och sakkunnigarbete där det skapas en helhet av socialt stöd och service som möter individens, familjens eller gemenskapens behov, där helheten samordnas med stöd som erbjuds av andra aktörer samt där genomförandet och effekten av helheten styrs och följs upp. Socialt arbete är arbete som stödjer förändring och som syftar till att tillsammans med individen, familjen och gemenskapen lindra svårigheter i en livssituation, stärka individens och familjens egna handlingsmöjligheter, öka deras delaktighet och främja gemenskapens sociala integration (socialvårdslagen 15 §).

En person som i Finland har avlagt högre högskoleexamen i vilken det ingår eller utöver vilken personen har genomfört huvudämnesstudier i socialt arbete eller universitetsstudier i socialt arbete motsvarande ett huvudämne, beviljas på ansökan rätt att utöva socialarbetaryrket som legitimerad yrkesutbildad person på Åland (behörighetslagen 8 §).

Socialhandledning

Med socialhandledning avses rådgivning, handledning och stöd för individer, familjer och gemenskaper i användningen av service och samordningen av olika stödformer. Målet är att främja individens och familjens välfärd och delaktighet genom att stärka livskompetensen och funktionsförmågan (socialvårdslagen 16 §).

Social rehabilitering

Med social rehabilitering avses intensifierat stöd med hjälp av socialt arbete och social handledning för att stärka den sociala funktionsförmågan, förhindra marginalisering och främja delaktighet. Social rehabilitering omfattar

1) utredning av den sociala funktionsförmågan och rehabiliteringsbehovet, 2) rehabiliteringsrådgivning och rehabiliteringshandledning samt vid behov samordning av rehabiliteringstjänster, 3) träning i att klara av vardagsfunktioner och olika livssituationer, 4) gruppverksamhet och stödjande av social interaktion samt 5) andra behövliga åtgärder som främjar social rehabilitering.

Genom social rehabilitering för unga personer ska de stödjas att få en arbets-, arbetsprövnings-, studie-, ungdomsverkstads- eller rehabiliteringsplats och avhopp förebyggas (socialvårdslagen 17 §).

ÅMHHM gör samma bedömning som regionförvaltningsverket på riksnivå: att serviceproducenter som fungerar ensamma inte uppfyller kraven för registrering som anmälningspliktig privata producenter av social rehabilitering. Enligt detaljmotiveringen till förarbetet i landskapslagen om socialvård (LAGFÖRSLAG nr 21/2018-2019 s. 30) består insatserna av individuellt psykosocialt stöd och närarbete såsom hembesök, ledsagande och pedagogiskt stöd för skötsel av egna ärenden, eller att delta i frivillig verksamhet inom olika verksamhetsgrupper, kamratstöd och arbetsverksamhet.

Förebyggande av psykisk ohälsa

Syftet med arbetet för förebyggande av psykisk ohälsa är att stärka de faktorer som skyddar individens och gemenskapens psykiska hälsa samt att avlägsna och minska faktorer som äventyrar den psykiska hälsan.

Förebyggande av psykisk ohälsa enligt denna lag omfattar 1) handledning och rådgivning inom socialservicen i fråga om de faktorer som skyddar och äventyrar den psykiska hälsan och, vid behov, psykosocialt stöd till individen och familjen, 2) samordning av det psykosociala stödet till individen och samhället i akuta och traumatiska situationer samt 3) socialvårdens övriga arbete för förebyggande av psykisk ohälsa, med vilket avses socialservice enligt 14 § som stödjer individens psykiska hälsa.

Arbetet för förebyggande av psykisk ohälsa som utförs inom socialvården ska planeras och genomföras så att det bildar en funktionell helhet tillsammans med övrigt arbete för förebyggande av psykisk ohälsa och alkohol- och drogarbetet i kommunen och inom Ålands hälso- och sjukvård (socialvårdslagen 25 §).

Rådgivning i uppfostrings- och familjefrågor

Rådgivning i uppfostrings- och familjefrågor ska ges för att främja barnets välfärd, individuella uppväxt och positiva utveckling, stödja föräldraskapet samt för att stärka barnfamiljernas förmåga att klara sig självständigt och stärka deras egna resurser.

Rådgivning i uppfostrings- och familjefrågor omfattar bedömning, handledning, sakkunnigrådgivning och annat stöd i anslutning till barns uppväxt och utveckling, familjeliv, människorelationer och sociala färdigheter.

Rådgivning i uppfostrings- och familjefrågor tillhandahålls sektorsövergripande tillsammans med experter på socialt arbete, psykologi och medicin samt enligt behov tillsammans med andra experter (socialvårdslagen 26 §).

ÅMHHM gör samma bedömning som regionförvaltningsverket på riksnivå: att serviceproducenter som fungerar ensamma inte uppfyller kraven för registrering som anmälningspliktig privata producenter av uppfostrings- och familjerådgivning. Serviceproducenten för detta ändamål behöver ha anställda som är experter på socialt arbete, psykologi och medicin.

Övervakning av umgänge mellan barn och förälder

Syftet med övervakning av umgänget mellan barn och förälder är att se till att den umgängesrätt som avses i 2 § i lagen angående vårdnad om barn och umgängesrätt (FFS 361/1983), tillgodoses i enlighet med barnets bästa. Övervakningen av umgänget grundar sig antingen på ett avtal som fastställts av socialnämnden eller på ett domstolsbeslut där innehållet i behövliga åtgärder fastställs.

Vid övervakade byten ser en övervakare till att barnet i enlighet med avtalet eller beslutet överlämnas från den ena föräldern till den andra. Vid stöttat umgänge är övervakaren tillgänglig under umgänget. Vid övervakat umgänge ska övervakaren se och höra barnet och föräldern under umgänget.

Övervakaren kan bestämma att umgängestillfället inte inleds eller att bytet inte utförs, eller avbryta umgängestillfället, om det är nödvändigt för att tillgodose barnets bästa. Övervakaren ska till en behörig barnatillsyningsman lämna en skriftlig redogörelse för avtalade umgängestillfällen som han eller hon avbrutit

eller som av någon annan orsak inte genomförts. Övervakaren ska ha en för uppgiften lämplig yrkesexamen eller någon annan lämplig utbildning (socialvårdslagen 27 §).

Skolkuratorverksamhet

Enligt Del V kap 1 3 § i landskapslag (2020:32) om barnomsorg och grundskola ska det i daghemmen och grundskolan finnas tillgång till skolkurator.

Enligt Del V kap 1 3 § i samma lag avses med kuratorstjänster att barn- och elevhälsans kurator ger stöd och handledning för att främja barns och elevers inlärninng och välbefinnande och sociala färdigheter. Kuratorstjänsterna ska även främja samarbetet mellan barnens och elevernas familj och andra närstående.

ÅMHM gör samma bedömning som Valvira och Social- och hälsovårdsministeriet: att skolkuratorstjänster att anse som anmälningspliktig socialservice. Detta betyder att en privat socialserviceproducent som vill erbjuda skolkuratorstjänster inom barnomsorgen och/eller grundskolan måste göra en anmälan till den kommun där verksamheten bedrivs. Kommunen skickar anmälan till ÅMHM för registrering liksom annan anmälningspliktig privat socialservice.

Familjearbete

Med familjearbete avses att välfärden stöds genom social handledning och med annan nödvändig hjälp i situationer där klienten och hans eller hennes familj eller den person som svarar för klientens vård behöver stöd och handledning för att stärka sina resurser och förbättra den ömsesidiga interaktionen.

Familjearbetet ges för att trygga hälsan och utvecklingen hos ett barn eller en ung person som behöver särskilt stöd (socialvårdslagen 18 §).

Öppen familjerehabilitering

För en familj som är klient inom barnskyddet ska det som stödåtgärder inom barnskyddets öppenvård och med beaktande av den på barnets och familjens behov av stöd baserade klientplanen vid behov ordnas bland annat familjerehabilitering (Barnskyddslagen (417/2007) 36 §)

Öppen familjerehabilitering sker dagtid på en institution eller hemma hos familjen. I familjerehabilitering erbjuds planmässig och målinriktad rehabiliteringsverksamhet för hela familjen. Målet med verksamheten är att trygga barnets uppväxtförhållanden, stödja föräldrarna i deras fostringsuppgift och stärka familjens egna resurser. Att stödja växelverkan mellan familjemedlemmarna med hjälp av olika pragmatiska metoder, att träna på vardagsfärdigheter och att etablera en regelbunden dygnsrytm är hörnstenar i rehabiliteringen av familjen.

ÅMHM gör samma bedömning som regionförvaltningsverket på riksnivå: att serviceproducenter som fungerar ensamma inte uppfyller kraven för anmälningspliktig privata producenter av öppen familjerådgivning. Servicenivån gällande öppen familjerehabilitering är den samma som för service i institutionsform eller vid en verksamhetsenhet. En förutsättning för registrering är sådan multiprofessionell personal som rehabiliteringen av hela familjen förutsätter (bla familjeterapeut, socialarbetare, familjearbetare) och det centrala är rehabiliterande/terapeutiskt arbete.

Eftervård inom barnskyddet

Efter att vård utanför hemmet har avslutats ska stödjande åtgärder inom öppenvården ordnas för barnet eller den unga personen. Eftervård ska också ordnas sedan en placering som stödåtgärd inom öppenvården har avslutats, om placeringen varat minst ett halvt år utan avbrott och berört enbart barnet. Eftervård kan också ordnas för en annan än en sådan ung person som har varit klient hos barnskyddet. (Barnskyddslagen (417/2007) 75 §).

Annan sakkunnigverksamhet inom socialvården

Bland annat yrkesmässig stödpersonverksamhet.

ÅMHM gör samma bedömning som regionförvaltningsverket på riksnivå: att yrkesmässig stödpersonverksamhet kan ordnas enligt socialvårdslagen 28 § och inom yrkesmässig stödpersonverksamhet har man en examen inom social- och/eller hälsovård samt eventuellt annat kunnande som stöder klientarbetet.

Andra sociala tjänster

Semesterservice ska tillhandahållas och stöd för semesterarrangemang ges med hänsyn till familjeförhållanden, långvarig sjukdom, skada eller något annat motsvarande skäl. Referensgruppsverksamhet samt en stödperson eller stödfamilj kan ordnas för ett barn som behöver särskilt stöd eller för hans eller hennes familj för att trygga barnets hälsa eller utveckling. Alla klienters välfärd kan också främjas genom annan service än den som anges i 3 kap. (socialvårdslagen 28 §).

Serviceboende

Serviceboende ordnas för personer som behöver en lämplig bostad samt vård och omsorg. Serviceboende ordnas för personer som inte behöver vård och omsorg dygnet runt.

Med serviceboende avses boende och service som ordnas i en servicebostad. Servicen omfattar vård och omsorg enligt klientens behov, verksamhet som upprätthåller och främjar funktionsförmågan, måltids-, klädvårds-, bad- och städservice samt tjänster som främjar delaktighet och socialt umgänge. När

boendeservice tillhandahålls ska det ses till att personens privatliv och rätt till medbestämmande respekteras och att hon eller han får behovenliga rehabiliterings- och hälso- och sjukvårdstjänster (socialvårdslagen 21 §),

Serviceboende baserar sig på hyresavtal och dit räknas både servicehus och boendetjänster som baserar sig på gruppboende.

ÅMHM gör samma bedömning som regionförvaltningsverket på riksnivå:

Med anmälningspliktigt privat serviceboende avses sådant serviceboende, där personal finns på plats under dagtid. Med tillståndspliktigt privat serviceboende avses serviceboende med heldygnssorg (eller effektiviserat serviceboende) som ordnas för personer med ett dygnet-runt omsorgsbehov.

Stödboende

Stödboende ordnas för personer som behöver stöd för att bo självständigt eller vid övergången till självständigt boende. Med stödboende avses att boendet stöds genom social handledning och annan socialservice (socialvårdslagen 21 §).

I ett stödboende bor klienten i en vanlig bostad. Stödboendet kan vara en bostad som klienten äger eller hyr eller någon annan boendeform. Hur länge stödboendet varar beror på klientens livssituation och behov. Målsättningen är att under tiden som klienten bor i ett stödboende kommer klienten till rätta med sitt liv i den mån att klienten kan övergå till självständigt boende. Stödboende är också stödboendet inom omsorgerna om utvecklingsstörda där det inte finns fast anställd personal i bostaden och där invånarna får handledning och stöd några timmar i veckan.

Annan boendeservice

Tillfälligt boende ordnas för personer som behöver kortvarig, brådskande hjälp (socialvårdslagen 21 §).

Enligt förarbetet till ifrågavarande § (LAGFÖRSLAG nr 21/2018-2019, s. 34-35, 42) ordnas tillfälligt boende vid olika krissituationer och målet är alltid en flytt till en mer permanent boendeform. Socialjourverksamhet utgör ett exempel på verksamhet som ska erbjuda akut boende för vuxna personer som är i behov av oundgänglig service och trygghet och som inte kan få servicen på annat håll.